Paper Code – 3973

M.A. Sem – 3 SOCIOLOGY (Old Course)

Mar-Jun - 2021

CC-302 - Sociology of Development (Theory)

કુલ સમય :– ૬૦ મીનીટ કુલ પ્રશ્નો : ૫૦ વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો : ૩૫

નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

1.વિકાસનું સમાજશાસ્ત્ર ક્યા શાસ્ત્રની શાખા છે.?
(A)સમાજશાસ્ત્ર (B)અર્થશાસ્ત્ર (C)રાજ્યશાસ્ત્ર (D)મનોવિજ્ઞાન

2.ક્યા ખ્યાલ સાથે ઉત્ક્રાંતિ,પ્રગતિ,સ્થિર વિકાસ વગેરે ખ્યાલો પ્રચલિત બન્યા.?
(A)માનવ (B)વિકાસ (C)અંદોલન (D) રાજકારણ

3.હોબહાઉસ તેમના પુસ્તક 'સામાજિક વિકાસ'માં વિકાસના કેટલા તત્વોની સમજુતી આપી છે.?
(A)6 (B)5 (C)4 (D) 3

4.સામાજિક વિકાસ એ શું છે.?
(A)પ્રક્રિયા (B)ઉત્ક્રાંતિ (C)સહજતા (D)એકપણ નહિ

5.કઈ પ્રક્રિયામાં પ્રમાણમાં સાદા સમાજનું પ્રમાણમાં વિકસિત સમાજમાં રૂપાંતર થાય છે.?
(A)સામાજિક પરિવર્તન (B)સામાજિક ઉત્ક્રાંતિ (C)સામાજિક આંદોલન (D) સામાજિક વિકાસ

6.સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ વિકાસ ક્યારે થયો હતો.?
(A)1838 (B)1825 (C)1818 (D)1919

7.સમાજનો વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી અભ્યાસ કરતું શાસ્ત્ર એટલે....?
(A)રાજ્યશાસ્ત્ર (B)ભૌતિકશાસ્ત્ર (C)સમાજશાસ્ત્ર (D)રસાયણશાસ્ત્ર

8.વર્ગસંઘર્ષ દ્વારા સમાજમાં આવતા પરિવર્તનોની સમજુતી કોણે આપી છે.?
(A)કોમ્ટે (B)માર્કસે (C)વેબરે (D) શ્રીનિવાસે

9.સામાજિક પરિવર્તનને સમજાવવા માટે સામાજિક ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે.?
(A)સ્પેન્સરે (B)માર્કસે (C)વેબરે (D)કોમ્ટે

10.સામાજિક પરિવર્તનની પ્રક્રિયા એ મુખ્યત્વે કેવા પ્રકારની પ્રક્રિયા છે.?
(A)સરળ (B)યોજિત (C)સ્વભાવિક (D) એકપણ નહિ

11.ફ્રાન્સની રાજ્યક્રાંતિ અને બીજા વિશ્વયુદ્ધના લીધે સમાજવ્યવસ્થાનું જે પરિસ્થિતિનું નિર્માણ થયું તેમાંથી ક્યા શાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ વિકાસ થયો.?
(A)વિકાસનું સમાજશાસ્ત્ર (B)ધર્મનું સમાજશાસ્ત્ર (C)આદિવાસીનું સમાજશાસ્ત્ર (D)ઔધોગિક સમાજશાસ્ત્ર

12.વિકાસના સમાજશાસ્ત્રનું નીચેનામાંથી કયું એક અભ્યાસ-વસ્તુ જોવા મળે છે.?
(A)આયોજિત વિકાસના લાભનો અભ્યાસ (B)આદિવાસી સમાજનો અભ્યાસ
(C)ધર્મનો અભ્યાસ (D) એકપણ નહિ

13.શરૂઆતમાં વિકાસ માટે કયા વિકાસ ઉપર સવિશેષ ભાર મુકવામાં આવતો હતો.?
(A)સામાજિક (B)શૈક્ષણીક (C)આર્થિક (D) ધાર્મિક

14.આર્થિક વિકાસ માટે મુખ્યત્વે કેટલા સિદ્ધાંતો કે મોડેલ આપેલા જોવા મળે છે.?
(A)6 (B)5 (C)4 (D) 3

15.શુમ્પીટર,આર્થર લેવિસ અને કજનેટ,રોસ્ટો જેવા અર્થશાસ્ત્રીઓએ સમાજ વ્યવસ્થાના ક્યા સિદ્ધાંત કે મોડેલ આપ્યા છે.?
(A)મુડીવાદી (B)પરિવર્તન (C)સમાજવાદી (D)એકપણ નહિ

16.નીચેનામાંથી મુડીવાદી સિદ્ધાંતનું મોડેલ કોણે આપ્યું છે.?
(A)શુમ્પીટર (B)વેબર (C)શ્રીનિવાસ (D)કોમ્ટે

17.શુમ્પીટરના મતે વૃધ્ધિ એ શું છે.?
(A)ક્રાંતિ (B)વિકાસ (C)ઉત્ક્રાંતિ (D)પરિવર્તન

18.શુમ્પીટરના મતે વિકાસ એ શું છે.?
(A)પરિવર્તન (B)ઉત્ક્રાંતિ (C)વિકાસ (D) ક્રાંતિ

19.મૂડીવાદનું મુખ્ય મથક કયું છે.?
(A)લોકો (B)બજાર (C)બેંક (D)ઉધોગ

20.આર્થર લેવિસનું મુડીવાદી અર્થ વ્યવસ્થાનું મોડલ કોના જેવું છે.?
(A)ન્યુ ક્લાસીકલ (B)ઓલ્ડ કલાસીકલ (C)પોસ્ટ ક્લાસીકલ (D) એકપણ નહિ

21.સમતોલ વિકાસની ભલામણ કોણે કરી છે.?
(A)શુમ્પીટરે (B)આર્થર લેવિસે (C)રોસ્ટોએ (D)એકપણ નહિ

22.નીચેનામાંથી આર્થિક વિકાસના તબક્કાઓની ચર્ચા કોણે કરી છે.?
(A)માર્ક્સ (B)વેબર (C)શ્રીનિવાસ (D) દેસાઈ

23.રોસ્ટોએ આર્થિક વિકાસના કેટલા તબક્કા દર્શાવ્યા છે.?
(A)3 (B)4 (C)5 (D)6

24.રોસ્ટોના આર્થિક વિકાસના ક્યા તબક્કાને પ્રાથમિક અથવા પ્રારંભિક તબક્કા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.?
(A)પરંપરાગત (B)ઔધોગિકરણ (C)સ્વાલંબન (D)પ્રૌઢ

25.રોસ્ટોના આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંતમાં કોઈપણ દેશ માટે સ્વાલંબનનો સમય ગાળો કેટલા દાયકાનો હોય છે.?
(A)દશ થી આઠ (B)આઠ થી છ (C)પાંચ થી ત્રણ (D)બે થી ત્રણ
26. રોસ્ટોએ આર્થિક વિકાસનો પાંચમો તબક્કો કયો છે.?
(A)પ્રૌઢ (B)પરંપરાગત (C)ઉપભોક્તા અને સ્વાલંબન (D)ઔધોગિકરણ
27.આર્થિક વિકાસના તબક્કાઓમાં સામ્યવાદી કે સમાજવાદી મોડેલની ચર્ચા કોણે કરી છે.?
(A)માર્કસે (B)કોમ્ટે (C)વેબરે (D)તમામ
28.સામ્યવાદી મોડેલમાં આર્થિક વિકાસના કેટલા તબક્કા દર્શાવવામાં આવ્યા છે.?
(A)8 (B)6 (C)5 (D)3
29. 'Labour Theory of Value'નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે.?
(A)કોમ્ટે (B)માર્કસે (C)વેબરે (D) કૂલે
30.ભારતમાં વિકાસ માટે સ્વ.પંડિત જવાહરલાલ નહેરુ દ્વારા કયું મોડેલ સ્વીકારવામાં આવ્યું.?
(A)મૂડીવાદી (B)સમાજવાદી (C)મિશ્ર અર્થવ્યવસ્થા (D) એકપણ નહિ
31. 'Minimum Needs Programme'નું ટૂંકું રૂપ શું છે.?
(A)MNP (B)PNM (C)MPN (D)NMP
32.ગાંધીવાદી મોડેલ મુખ્યત્વે કોની વિચારસરણી સાથે સંકળાયેલું છે.?
(A)વિનોબા ભાવે (B)જયપ્રકાશ નારાયણ (C)ગાંધીજી (D) સરદાર પટેલ
33.જાપાનનું અર્થવ્યવસ્થાનું મુખ્ય કેન્દ્ર કયું છે.?
(A)મુંબઈ (B)દિલ્હી (C)ટોકિયો (D)કાઠમંડુ
34.જાપાનની ચલણી મુદ્રા કઈ છે.?
(A)યેન (B)ડોલર (C)રૂપિયો (D) દીનાર
35.આધુનિકરણ સામાજિક માળખાઓમાં અને સમાજમાં શું લાવે છે.?
(A)ઉત્ક્રાંતિ (B)પરિવર્તન (C)આંદોલન (D) ક્રાંતિ
36. 'Principals of Sociology' પુસ્તકમાં સામાજિક સંરચના શબ્દનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો છે.?
(A)સ્પેન્સરે (B)દુર્ખેમે (C)વેબેરે (D)માર્કસે
37.સંસ્કૃતિએ કેવા પ્રકારની છે.?
(A)કુદરતી (B)પ્રાકૃતિક (C)માનવ સર્જિત (D)એકપણ નહિ
38.ભારતમાં ક્યા દાયકામાં સ્ત્રીઓને સશકત,સામર્થ્યવાન બનાવવાની વાતનો સ્વીકાર થયો.?
(A)1980 (B)1990 (C)2000 (D)2010
39.સ્ત્રીના દરજ્જા પર વિકાસની નીચેનામાંથી કઈ અસર થયેલી જોવા મળે છે.?
(A)આર્થિક સ્વાવલંબન (B)સ્ત્રી સશક્તિકરણ (C)સમાનતા (D)તમામ
40.સમાજશાસ્ત્ર અને અર્થશાસ્ત્રમાં સામાજિક દ્વૈતવાદનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે.?
(A)જુલીયસ હરમન બુક (B)કાલમાર્કસ (C)વેબર (D) દુર્ખિમ
41.કોનું સ્થાન કુદરત અને મનુષ્ય વચ્ચે હોય છે.
(A)કુદરત (B)મનુષ્ય (C)દ્વૈતવાદ (D)પ્રાણી
42. 'દ્વૈતવાદ' શબ્દ ક્યા તત્વચિંતકે આપેલો છે.?
(A)સી.વુલ્ફ (B)બુક (C)ડચ (D)એકપણ નહિ
43. 'દ્વૈતવાદ'ના પ્રકાર કેટલા છે.?
(A)3 (B)4 (C)5 (D)6
44. જુલીયસ હરમન બુક અલ્પવિકસિત દેશો માટે કેટલા પ્રકારની બેરોજગારી દર્શાવે છે.?
(A)10 (B)8 (C)6 (D)5
45.નાણાકીય 'દ્વૈતવાદ'નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો.?
(A)બુક (B)મીન્ટ (C)વુલ્ફ (D)ડચ
46.યુરોપ,ઉતર અમેરિકા,કેનેડા,જાપાન,ઓસ્ટ્રેલીયા વગેરે દેશો ક્યા વિશ્વના દેશો તરીકે ઓળખાય છે.?
(A)પ્રથમ (B)બીજા (C)ત્રીજા (D)એકપણ નહિ
47.માનવ વિકાસના ખ્યાલમાં મુખ્યત્વે મૂળભૂત કેટલા ખ્યાલોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે.?
(A)5 (B)4 (C)3 (D)2
48.માનવીની ક્ષમતા વધારવી જેથી જીવનમાં માનવી વધુ તક પ્રાપ્ત કરી શકે તેને શું કહેવાય.?
(A)માનવ ઉત્ક્રાંતિ (B)માનવ પરિવર્તન (C)માનવ વિકાસ (D) માનવ પ્રગતિ
49.માનવ વિકાસના મુખ્યત્વે કેટલા ધ્યેયો છે.?
(A)10 (B)8 (C)6 (D)4
50.ઉચ્ચ ગુણવત્તા ભર્યા જીવન માટે 2013ના રેકિંગ મુજબ ભારત ક્યા સ્થાને છે.?
(A)66 (B)27 (C)15 (D)8